

Research Paper

Designing the Model of Sustainable Supply Chain Risk Management for Irans Football Club Ownership Industry

Rasoul Tarighi^{1*} , Seyyed Mohammad Hossein Razavi²

Received: Jun 00, 0000

Revised: Aug 00, 0000

Accepted: Aug 00, 0000

ABSTRACT

Objective: The purpose of this research was designing the model of sustainable supply chain risk management for Irans football club ownership industry.

Methodology: The research method is correlation and is practical in terms of purpose. The statistical population of the current research are faculty member (60), football clubs managers (22) and knowledgeable and experts in the concept of sustainability supply chain (18). The sampling method is non-random and targeted accessible. The data collection tool is a researcher-made questionnaire include 9 factors and 87item which was adjusted using codes from qualitative interviews and library studies and corresponding to the 5-point Likert scale. Its validity was confirmed by ten sport management professors. Reliability was calculated by Cronbach's alpha test. In this research, descriptive and inferential statistics methods were used to analyze the informations .Also the, Partial Least Squares (PLS) has been used to check the research hypotheses.

Results: Based on the findings of this study, the risks facing the sustainable supply chain of the Iranian football clubs industry, which can create significant risks in the process of producing the clubs' final product, which is the sporting event, include factors such as: economic, social, political, market, policies and laws, infrastructure and technology risk factors and the internal manager, environment and operations supply processes.

Conclusion: According to the results of this research, it is suggested to the managers of football clubs in the country to pay due attention to the factors identified in this research. Awareness of the identified risks can prevent the possible occurrence of risks that cause tension and instability in the football clubs.

Keywords: Sport Industry; Football; Professional Clubs; Sustainability Supply Chain; Risk Management

1. Assistant Professor, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Shomal University, Amol, Mazandaran, Iran. (**Corresponding author**)
2. Professor of Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Sports Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran.

* Corresponding author's e-mail address: Rasoul.Tarighi@ut.ac.ir

Cite this article: Tarighi, R., & Razavi, S.M.H. (2025). *Designing the Model of Sustainable Supply Chain Risk Management for Irans Football Club Ownership Industry*. *Journal of Sport Management and Development*, 14(3), 95-116.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD.2023.23470.2754>

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

Globalization is a moving and developing process, and increase in global competition has affected many industries (Hsiu Wen et al., 2017). The sports industry has been one of the diverse industries in the world trade. Also, from an economic point of view, it is considered as one of the important factors for the revival of the national economy in many countries (Emami et al., 1401). Football is not only a beautiful game, but it is a global and visible business whose customers are strongly committed and loyal to their favorite team. In addition From a commercial point of view, football is very much interested in the global media (Keshgar et al., 2014). Modern technology can play a key role in improving athletes' performance by providing quality information to coaches and sports officials and preparing valuable tools. For this reason, Iranian football clubs can use modern technologies to enable more effective training and provide the basis for promoting and improving club performance (Mirzamani and Shafiei, 2023). The survival of the football industry depends on the survival of the clubs (Heidari et al., 2023). Football can be considered as one of the indicators of development at the international level, therefore the success of football clubs is so important (Soheili, Abdulmaleki, and Babaei, 2024). The concept of sustainable supply chain management has been raised in recent years. Sustainability is development that satisfies the needs of the current generation without limiting the abilities of future generations to develop their needs. With the introduction of the concept of sustainability, companies have had a great desire to present sustainability reports. These reports are an optional activity that has two main goals: 1- To evaluate the current situation of the organization in terms of social, environmental and economic dimensions and 2- To inform the company's efforts and progress in the field of sustainability to the shareholders (Blank et al. , 2019). Today's global supply chains are increasingly subject to strict regulations, audits and sustainability certifications. There is also a growing awareness about the requirement of companies to establish sustainability principles in supply chains (Su et al., 2016). . Currently, given that the world is facing crises such as economic, social, political, and environmental crises, and organizations are striving to perform better, Therefore, identifying sustainable supply chain risks is of great importance to achieve desired sustainability, resilience, and quality performance in providing services to stakeholders and customers of the Iranian football industry. Therefore, it can play a significant role in reducing the creation of social risks in today's societies. Therefore, the purpose of this research is Designing the model of Sustainable supply chain risk management for Irans football club ownership industry.

Methodology

The present research method is correlational and applied. The statistical population of the present study included university faculty members (60), football club managers (22), and knowledgeable and experts on the concept of sustainable supply chain (18). The non-random sampling method was targeted. The data collection tool is a researcher-made questionnaire include 9 factors and 87item which was adjusted using codes from qualitative interviews and library studies and corresponding to the 5-point Likert scale. Also validity of questionnaire has been confirmed by ten sports management professors in the country and its reliability has been confirmed by Cronbach's alpha test. In this research, descriptive and inferential statistics methods were used to analyze the data, and Partial Least Squares (PLS) tests were used to analyze the research data.

Results

In the descriptive part, the demographic characteristics of the statistical sample were discussed. According to the descriptive results, most of the respondents were in the age group of 40-50 years. In the gender section, men had the highest percentage of frequency with 81% frequency. In terms of job position, 60% of the respondents were faculty members. Also, 92% of the respondents were active in the field of physical education. In terms of educational status, the majority with 73% are people with doctorate degrees. The findings showed that in the order of priority, economic risk factors, infrastructure and technology risk, operation supply process risk, environmental risk, social risk, market risk, internal manager risk, policy and law risk, political risk has significant effect on Sustainable supply chain management of irans football clubs.

Discussion and Conclusion

The results of this research are in agreement with the research of Abdulbasit and Mohammad (2020), Tavakoli Dehaqani, Shahvardiani and Musapour (2016), Valinejad and Rahmani (2017), Dobi, R. et al (2017), Hashmi-Nejad et al. (2019), Golgesia and Koivalainenb (2018) and Ko et al (2017) are aligned. The impact of economic risk on sustainable supply chain risk management of the Iranian football club industry with an average rating of (6.35) is the highest, and the impact of political risk on the sustainable supply chain risk management of the Iranian football club industry with an average rating of (4.32) shows the weakest impact. The development of the professional club management system of the country's football industry can contribute to the overall economy of the country. The heavy dependence of Iran's economy on oil exports, its price fluctuations, and the finite nature of this economic source have doubled the attention to other industries that have income-generating potential. Since the government's financial resources for the development of sports infrastructure are limited, the use of private sector resources, especially sports sponsors, has always been of interest to the activists of this industry in the international field. The entry of financial sponsors into investing in the field of sports has been due to the increasing growth of the indicators of the development of the sports industry at the international level. Therefore, for a developing country like Iran, it is a significant necessity to use all commercial and economic opportunities that can be exploited, such as the club industry. According to the results of this research, it is suggested to the managers of football clubs in the country to pay due attention to the factors identified in this research. Being aware of the identified risks can prevent the possible occurrence of risks that cause tension and instability in the football clubs.

Originality/Value

The present study is the first research in terms of innovation in the field of sustainable supply chain risk management in the sports industry and specifically the Iranian football industry. The researcher tried to establish a thematic connection between the concept of sustainable supply chain risk management and the Iranian football industry, which yielded very useful results in managing the risks facing the Iranian football industry. Therefore, managing these risks can increase the quality of the Iranian Premier League events, which are the final product of Iranian football clubs.

Research Limitations/Implications

Research limitations include difficult access to knowledgeable professors and experts in the field of sustainable supply chain risk management.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

In writing this article The rules of the COPE Publication Ethics Committee and the executive regulations of the Law on Preventing and Combating Fraud in Scientific Works have been followed.

Funding

The financial sponsor of this research was part of a research grant from Seyyed Mohammad Hossein Razavi, full professor at the University of Mazandaran, who supervised Corresponding author of This article in postdoctoral studies.

Authors' contribution

The authors' contributions were equal.

Conflict of interest

There is no conflict of interest.

Acknowledgments

I would like to express my deepest gratitude to all the professors and experts who collaborated with the researchers of this study in the qualitative interview process and in completing the quantitative questionnaire.

References

- Abdul Moktadir, M.A., Dwivedi, A., Sultan Khan, N., Paul, S.K., Ahmed Khan, S., Ahmed, S., & Sultana R. (2020). Analysis of Risk Factors in Sustainable Supply Chain Management in an Emerging Economy of Leather Industry. *Journal of Cleaner Production*, 1-46. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.124641>]
- Abdel-Basset, M., & Mohamed, R. (2020). A novel plithogenic TOPSIS- CRITIC model for sustainable supply chain risk management, *Journal of Cleaner Production*, 247, 119586, [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.119586>. 1-15]
- Chow Hsueh-wen; Ling Guo-Jie; Yen L-yin; Hwang Kuo-Ping. (2017). Building brand equity through industrial tourism. *Asia Pacific Management Review*, 2(2),70-79.
- Blanc, S., Massaglia, S., Brun, F., Peano, C., Mosso, A., & Giuggioli, N.R. (2019). Use of Bio-Based Plastics in the Fruit Supply Chain: An Integrated Approach to Assess Environmental, Economic, and Social Sustainability. *Sustainability*, 11(9), 2475.[<https://doi.org/10.3390/su11092475>]
- Tavakoli Dehaghani, M. R., Shahverdiyani, S., & Mosapur, H. (2018). Sustainable supply chain and environmental and financial performance. *Iranian Journal of Trade Studies*, 22(85), 171-194. [Link] [In Persian]
- Kuo, T.C., Chen, G. Y.H., Hsiao, Y.L., Dang, H.T.H., Chiu, M.C., & Hsu, C.W. (2017). Investigating the Influential Factors of Sustainable Supply Chain Management, Using Two Asian Countries as Examples. *Sustainable Development*, 25(6), 559–579.[<https://doi.org/10.1002/sd.1678>]
- Kashkar, S., Ghasemi, H., & Nazari, A. (2013). studying the level of loyalty of football fans and the role of television in strengthening it. *Sports Management and Movement Behavior*, 10, (19), 111-124. [Link][In Persian]
- Soheili, B., Abdolmaleki, H., & Babaei, M. (2024). Forecasting Success of football Clubs in the Asian Champions League. *Journal of Sport Management and Development*, 13(1), 213-233. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.18265.2456>] [In Persian]
- Emami, A., Emami, F., & Afshari, M. (2021). The effects of investment development on the economic empowerment of Iran's sports industry. *Strategic Studies of Sports and Youth*, 21(56), 229-254. [<https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1522.2113>] [In Persian]
- Heydari, K, & Alizai, O. (2023). Identifying and ranking the factors affecting the recovery from financial distress of Iranian professional football clubs based on interpretive structural modeling (ISM). *Journal of Sports Management and Development*, 12(4), 58_90. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2020.15931.2263>] [In Persian]
- Mirzamani, S,Z, & Shafiei, S. (2023). Designing a model for applying new technologies to the performance of Iranian football clubs. *Journal of Sport Management and Development*, 12(4), 91-117. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2024.25885.2854>] [In Persian]

طراحی مدل مدیریت ریسک زنجیره تأمین پایدار صنعت باشگاه داری فوتبال ایران

رسول طریقی^۱، سیدمحمدحسین رضوی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۰۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۱۱/۰۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۹/۲۹

چکیده

هدف: هدف از انجام پژوهش حاضر، طراحی مدل مدیریت ریسک زنجیره تأمین پایدار صنعت باشگاه داری فوتبال ایران بود. **روش‌شناسی:** روش پژوهش حاضر همبستگی و از نوع کاربردی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل اعضای هیات علمی دانشگاه (۶۰ نفر)، مدیران باشگاه‌های فوتبال (۲۲ نفر) و خبرنگاران آگاه و متخصص به مفهوم زنجیره تأمین پایدار (۱۸ نفر) بودند. روش نمونه‌گیری به صورت غیرتصادفی در دسترس هدفمند و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته شامل ۹ عامل و ۸۷ گویه بود که با استفاده از کدهای حاصل از مصاحبه بخش کیفی و مطالعات کتابخانه‌ای و متناظر با طیف ۵ ارزشی لیکرت تنظیم شد و روایی آن توسط ده تن از اساتید مدیریت ورزشی کشور و پایایی آن توسط آزمون آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت. در این پژوهش به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از آزمون حداقل مربعات جزئی استفاده شد.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، ریسک‌های پیش روی زنجیره تأمین پایدار صنعت باشگاه داری فوتبال ایران شامل عواملی از قبیل ریسک‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، بازار، سیاست‌ها و قوانین، زیرساخت‌ها و فناوری، مدیریت داخلی، محیط زیستی و فرآیندهای تأمین عملیات می‌باشد که می‌تواند مخاطرات قابل توجهی در فرآیند تولید محصول نهایی باشگاه‌ها یا همان رویداد ورزشی ایجاد نماید.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این پژوهش به مدیران باشگاه‌های فوتبال کشور پیشنهاد می‌شود با آگاهی از ریسک‌های شناسایی شده از وقوع احتمالی مخاطراتی جلوگیری به عمل آورند که موجب ایجاد تنش و بی ثباتی در سازمان می‌شود.

واژه‌های کلیدی: صنعت ورزش، فوتبال، باشگاه‌های حرفه‌ای، زنجیره تأمین پایدار، مدیریت ریسک

۱. استادیار مدیریت ورزش، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه غیرانتفاعی شمال آمل، آمل، مازندران، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. استاد مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: Rasoul.Tarighi@ut.ac.ir

استناد: طریقی، رسول و رضوی، سیدمحمدحسین (۱۴۰۴). طراحی مدل مدیریت ریسک زنجیره تأمین پایدار صنعت باشگاه داری فوتبال ایران. مدیریت و توسعه ورزش، ۱۴(۳)، ۹۵-۱۱۶.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD.2023.23470.2754>

نوآوری پژوهش و پیام کلی

پژوهش حاضر، نخستین پژوهش در حوزه مدیریت ریسک زنجیره تأمین پایدار در صنعت ورزش و فوتبال ایران می‌باشد. محقق سعی داشت ارتباط موضوعی مابین مفهوم مدیریت ریسک زنجیره تأمین پایدار با صنعت فوتبال ایران برقرار نماید که نتایج بسیار کاربردی در جهت مدیریت ریسک‌های پیش روی صنعت فوتبال ایران بدست آمد. بنابراین مدیریت این ریسک‌ها می‌تواند موجب افزایش کیفیت رویدادهای لیگ برتر فوتبال ایران باشند.

مقدمه

تحول ماهیت فوتبال به لحاظ اقتصادی سبب شده است تا منافع و مصالح بسیاری برانگیخته شود، در نتیجه دامنه گسترده‌ای از منابع انسانی، مادی، پولی، مالی و اعتباری به سوی فوتبال روی آورده است. تا زمانی که فوتبال به عنوان یک بازی، یک کسب و کار و تجارت بود، ذینفعان دنیای سرمایه، گردانندگان صنعت و خدمات توجه چندانی به آن نشان نمی‌دادند، حال آن‌که امروزه چنین نیست. فوتبال به عنوان یکی از جایگزین‌های قوی برای سرمایه‌گذاران گوناگون مطرح است (مرادی چالشتی، ۲۰۱۲). صنعت فوتبال به عنوان یک هدف احتمالی سرمایه‌گذاری برای سرمایه‌گذاران مطرح است و می‌توان گفت صنعت فوتبال پتانسیل قابل توجهی برای رشد درآمد دارد که نشان دهنده‌ی جذابیت بسیار زیاد سهام باشگاه‌های ورزشی فوتبال می‌باشد (لیتویشکو و همکاران، ۲۰۱۹). همچنین صنعت فوتبال در نتیجه انجام برخی اقدامات استراتژیک و سیستماتیک طی سال‌های گذشته توسعه یافته است. در این زمینه، عوامل زیادی از جمله شناخت حرفه‌ای فوتبال، احداث استادیوم‌های بزرگ، علاقه‌مندی دولت‌ها به فوتبال، تبدیل فوتبال به نمادی ملی برای دولت‌ها و توسعه صنایع جدید مرتبط با فوتبال مانند شرط‌بندی، صنعت لوازم ورزشی و افزایش علاقه به رسانه‌ها و غیره از جمله دلایل افزایش ارزش افزوده اقتصادی فوتبال در عصر جدید می‌باشند (دمیر آیرال، ۲۰۱۹). عملکرد مالی باشگاه‌های فوتبال به عنصری اساسی برای اطمینان از توانایی پرداخت و ماندگاری باشگاه در طول زمان تبدیل شده است. به علاوه پژوهش‌ها نشان می‌دهد که عوامل نقدینگی، اهرم فشار و عملکرد ورزشی بازیکنان فوتبال بر عملکرد مالی باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال تاثیر دارند (آلامینوس و همکاران، ۲۰۲۰). فناوری نوین می‌تواند با فراهم کردن اطلاعات کیفی برای مربیان و مسئولان ورزشی و آماده کردن ابزارهای ارزشمند در بهبود عملکرد ورزشکاران نقش کلیدی ایفا کنند. به همین دلیل باشگاه‌های فوتبال ایران می‌توانند با بکارگیری فناوری‌های نوین، امکان آموزش مؤثرتر و زمینه را برای ارتقاء و بهبود عملکرد باشگاه فراهم کنند (میرزمانی و شفيعی، ۲۰۲۳). ادامه حیات صنعت فوتبال منوط به ادامه حیات باشگاه‌ها است (حیدری و همکاران، ۲۰۲۳). فوتبال می‌تواند یکی از شاخص‌های توسعه در سطح بین‌المللی تلقی شود (سهیلی، عبدالملکی و بابایی، ۲۰۲۴).

امروزه، محیط تجارت جهانی تحت تاثیر ناپایداری مالی، ادغام شرکت‌ها، فناوری‌های جدید، تجارت الکترونیک، زمان کوتاه‌تر برای رسیدن به بازار و غیره قرار دارد که سبب شده است زنجیره تامین در مواجهه با اختلالات (طبیعی یا مصنوعی) خارجی و عملیاتی، آسیب‌پذیرتر از گذشته شود. این آسیب‌پذیری شامل ریسک‌های درون و بیرون زنجیره تامین می‌باشد (گدج و دانی، ۲۰۱۲). این ریسک‌ها می‌توانند از منابع مختلفی نظیر پیشامدهای سیاسی، قابلیت دسترسی‌پذیری محصول، فاصله از منبع، نوسان تقاضا، تغییر در تکنولوژی، تغییر در بازار نیروی کار، ناپایداری مالی و جا به جا شدن مدیریت حاصل شوند که شناسایی، ارزیابی و کنترل این ریسک‌ها در مدیریت ریسک زنجیره تامین مطرح می‌باشد (رزلی و طاهر، ۲۰۱۱). مدیریت ریسک به برنامه ریزی، نظارت و کنترل رویدادهایی گفته می‌شود که مبتنی بر اطلاعات ناشی از تجزیه و تحلیل ریسک باشد (چو و پارک، ۲۰۲۰). همچنین مدیریت ریسک زنجیره تامین شامل شناسایی، تحلیل و کنترل اقتصادی ریسک‌ها یا احتمال خطراتی می‌باشد که می‌تواند سود و کارایی مدیریت زنجیره تامین را تهدید کند. به تعبیر دیگر، مدیریت ریسک همان سامانه‌ای است که جهت نظم بخشی به

¹ Litvishko et al

² Demir Ayrar

³ Alaminos et al

⁴ Ghadge & Dani

⁵ Razali & Tahir

⁶ Chu & Park

عملیات مقابله با عدم قطعیت یا احتمال انحراف طراحی می‌شود (زنداسامی و ساوجی، ۲۰۱۱). هر رویکردی به مدیریت ریسک زنجیره تامین مستلزم درک و کاهش آسیب‌پذیری کل زنجیره تامین است، به عبارت دیگر، هدف، رسیدن به یک بهینه کلی است تا یک بهینه محلی (گدج و دانی، ۲۰۱۲). پیچیدگی و عدم قطعیت محیطی، از ویژگی‌هایی است که بنگاه‌های کسب و کار امروزی با آن روبه‌رو هستند. این پویایی و عدم قطعیت، تأثیر عمیقی بر فعالیت‌های شرکت‌ها، به ویژه زنجیره تامین آن‌ها دارد (الفت و مزروعی، ۲۰۱۳). با توجه به آشفتگی‌های عصر حاضر و محیط پویای کسب و کار در سال‌های اخیر، شرکت‌ها باید به دنبال راه حل مؤثر برای بقا در بازار رقابت شدید جهانی باشند (صفایی و غلامرضاتبار، ۲۰۱۴). به دلیل عدم اطمینان و مسائل غیر منتظره در حوزه زنجیره تامین پایدار، توجه به مدیریت ریسک افزایش یافته است. به دلیل این عدم اطمینان زیاد در بسیاری از مراحل مدیریت زنجیره تامین، هر سازمانی که بر نتایج و اثربخشی تمرکز کند با نادیده گرفتن خطراتی که ممکن است بر پایداری آن تأثیر بگذارد، با مسائل بی‌ثباتی واقعی روبرو خواهد شد (دونگا و کوپر، ۲۰۱۶). بنابراین، پایداری زنجیره تامین، موفقیت و بهبود کل مدیریت زنجیره تامین را در طولانی مدت تضمین می‌کند. به همین دلیل ارزیابی پایداری زنجیره تامین مورد علاقه اصلی هر کسب و کار موفق است. به منظور تضمین پایداری زنجیره تامین، در نظر گرفتن مدیریت ریسک نکته کافی است (ارکارا و همکاران، ۲۰۱۹).

برای دستیابی به اطلاعات با کیفیت بهتر برای تصمیم‌گیری در جهت بهبود پایداری زنجیره تامین، باید عدم اطمینان و عوامل خطر تعریف و نظارت شود. مدیریت پایدار ریسک زنجیره تامین از روش‌های مختلف به سازمان منفعت می‌بخشد. با شناسایی مراحل اطمینان، توانایی پاسخگویی زیاد به یک رویداد غیرمنتظره، صلاحیت جلب رضایت مشتری و تضمین ادامه کار، از مصرف بی‌رویه منابع جلوگیری می‌کند و هزینه‌ها را کاهش می‌دهد. چالش‌ها و مشکلات زیادی وجود دارد که با مدیریت پایدار ریسک زنجیره تامین روبرو هستند مانند کمبود منابع و ابزارهایی که به جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل ریسک‌های زنجیره تامین کمک می‌کنند. سازمان‌ها ممکن است چالش‌های مختلفی داشته باشند که عوامل خطر ساز آن را گیج می‌کند و گاهی اوقات ارتباطات قوی زنجیره تامین ممکن است از شناسایی نقاط خطر موجود در سازمان جلوگیری کند. ابهام و عدم اطمینان در فرآیند ارزیابی از مهم‌ترین مشکلاتی است که ممکن است تصمیم‌گیرندگان با آن روبرو شوند. مطالعات اخیر در ارزیابی مدیریت پایدار زنجیره تامین، از نظر در نظر گرفتن عوامل نامشخصی که از تصمیم‌گیری به طور دلخواه جلوگیری می‌کنند، دارای نقص‌هایی است (عبدالباسط و محمد، ۲۰۲۰). بنابراین پایداری زنجیره تامین به طور فزاینده‌ای به عنوان منبع کاهش هزینه و ضروری برای سودآوری طولانی مدت یک شرکت مهم تلقی می‌شود. مسئولیت مدیران زنجیره تامین برای تصمیم‌گیری در مورد تامین منابع پایدار، توسعه محتوای محلی، مدیریت روابط و بازیابی دارایی، به منظور کاهش هزینه‌ها و به حداقل رساندن خطرات مرتبط با پایداری، تکامل یافته است. در نتیجه، شناسایی خطرات مرتبط با پایداری، ارزیابی تأثیر آن‌ها و توسعه ابزارهای مدیریت ریسک در حال تبدیل شدن به موضوعات اساسی برای مدیران زنجیره تامین هستند (هافمن و همکاران، ۲۰۱۴). زنجیره‌های تامین جهانی امروزه به طور فزاینده‌ای در معرض مقررات سخت‌گیرانه، ممیزی‌ها و گواهینامه‌های پایداری قرار دارند. همچنین آگاهی فزاینده‌ای در مورد الزام شرکت‌ها برای ایجاد اصول پایداری در زنجیره‌های تامین وجود دارد (سو و همکاران، ۲۰۱۶). عامل خطر به عنوان عدم اطمینان و غیرمنتظره بودن همراه با وقوع هر رویدادی در نظر گرفته می‌شود. دسته‌های مختلفی از عوامل خطر وجود دارد که مدیریت زنجیره تامین پایدار با آن‌ها روبرو است، مانند عوامل

¹ Er Kara et al

² Abdel-Basset & Mohamed

³ Hofmann et al

⁴ Su et al

خطر اقتصادی، عوامل خطر محیطی و عوامل خطر اجتماعی. اقلیت اصلی عوامل خطر ممکن است تأثیر قابل توجهی بر عملکرد مدیریت زنجیره تامین پایدار داشته باشد. برای مدیران لازم است که عوامل مهم خطر را شناسایی کنند، به ویژه هنگامی که منابع مدیریت ریسک محدود هستند (گورنانی و همکاران، ۲۰۱۲).

وضعیت موجود نظام باشگاه‌داری فوتبال حرفه‌ای کشور مشکلات بسیاری را در توسعه منابع درآمدی باشگاه‌ها ایجاد کرده است. امروزه باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال در کشورهای اروپایی و حتی آسیایی سالانه مبالغ کلانی را از محل حق پخش تلویزیونی، تبلیغات، حامیان مالی، بلیط فروشی و سایر منابع نصیب خود می‌سازند، ولی فوتبال حرفه‌ای ایران، نه تنها از کسب برخی درآمدهای قانونی (مانند حق پخش تلویزیونی) محروم است، بلکه از سایر منابع درآمدی نیز بهره کافی نمی‌برد. به نظر می‌رسد تا زمانی که نظام باشگاه‌داری توسعه نیابد، نمی‌توان به درآمدهای کلان ناشی از صنعت فوتبال نیز امید داشت. از سوی دیگر، توسعه نظام باشگاه‌داری حرفه‌ای صنعت فوتبال کشور می‌تواند در اقتصاد کل کشور سهم داشته باشد. وابستگی شدید اقتصاد ایران به صادرات نفت، نوسانات قیمت آن و پایان پذیر بودن این منبع اقتصادی، توجه به صنایع دیگری را که دارای پتانسیل درآمدزایی هستند، دو چندان نموده است. از آنجا که منابع مالی دولت‌ها به منظور توسعه زیرساخت‌های ورزشی محدود می‌باشد، استفاده از منابع بخش خصوصی به خصوص حامیان ورزشی همواره مورد توجه فعالان این صنعت در حوزه بین‌الملل بوده است. ورود حامیان مالی به سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش به دلیل رشد روزافزون شاخص‌های توسعه صنعت ورزش در سطح بین‌المللی بوده است. بنابراین برای کشوری در حال توسعه چون ایران، استفاده از تمامی فرصت‌های تجاری و اقتصادی قابل بهره‌برداری مانند صنعت باشگاه‌داری، یک ضرورت قابل توجه است. در زمینه مدیریت زنجیره تامین پایدار می‌توان به پژوهش‌های جونهو و نئونگو^۲ (۲۰۲۰) اشاره کرد که در پژوهشی تحت عنوان درک روابط بین ریسک زنجیره تامین جهانی و انعطاف پذیری زنجیره تامین: نقش استراتژی‌های کاهش به این نتیجه رسیدند که دستیابی به قابلیت انعطاف‌پذیری زنجیره تامین بهتر نقش واسطه‌ای مهمی بین ریسک‌های زنجیره تامین و تاب آوری ایفا می‌کند، در حالی که این روابط به عملکرد هفت استراتژی کاهش دهنده بستگی دارد. همین‌طور ارکارا و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان چهارچوبی مبتنی بر داده کاوی برای مدیریت ریسک زنجیره تامین، به این نتیجه رسیدند که چگونه داده کاوی در کشف اطلاعات پنهان و مفید از داده‌های ریسک بدون ساختار برای تصمیم‌گیری هوشمندانه در زمینه مدیریت ریسک پشتیبانی می‌کند. با عنایت به این موارد و در دنیای رقابتی کنونی، توجه به بحث زنجیره تامین پایدار در سازمان‌ها و به خصوص سازمان‌ها و باشگاه‌های ورزشی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. در حال حاضر با توجه به این مساله که دنیا با بحران‌هایی از قبیل بحران‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی رو برو است و سازمان‌ها در تلاش برای داشتن عملکرد بهتر هستند، لذا شناسایی ریسک‌های زنجیره تامین پایدار برای دستیابی به پایداری و تاب آوری مطلوب و عملکرد کیفی در ارائه خدمات به ذینفعان و مشتریان صنعت فوتبال ایران اهمیت بسزایی دارد. بنابراین با در نظر گرفتن موارد مذکور محقق بر آن شده است که در پژوهشی به طراحی مدل مدیریت ریسک زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران بپردازد.

روش‌شناسی

روش پژوهش حاضر به جهت سنجش رابطه بین چند متغیر کمی همبستگی و از منظر هدف کاربردی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر ۱۰۰ نفر شامل اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها، مدیران باشگاه‌های فوتبال و خبرگان آگاه و متخصص به مفهوم زنجیره تامین پایدار و نمونه‌های مورد نظر شامل اعضای هیأت علمی (۶۰) نفر، مدیران باشگاه‌ها (۲۲) نفر،

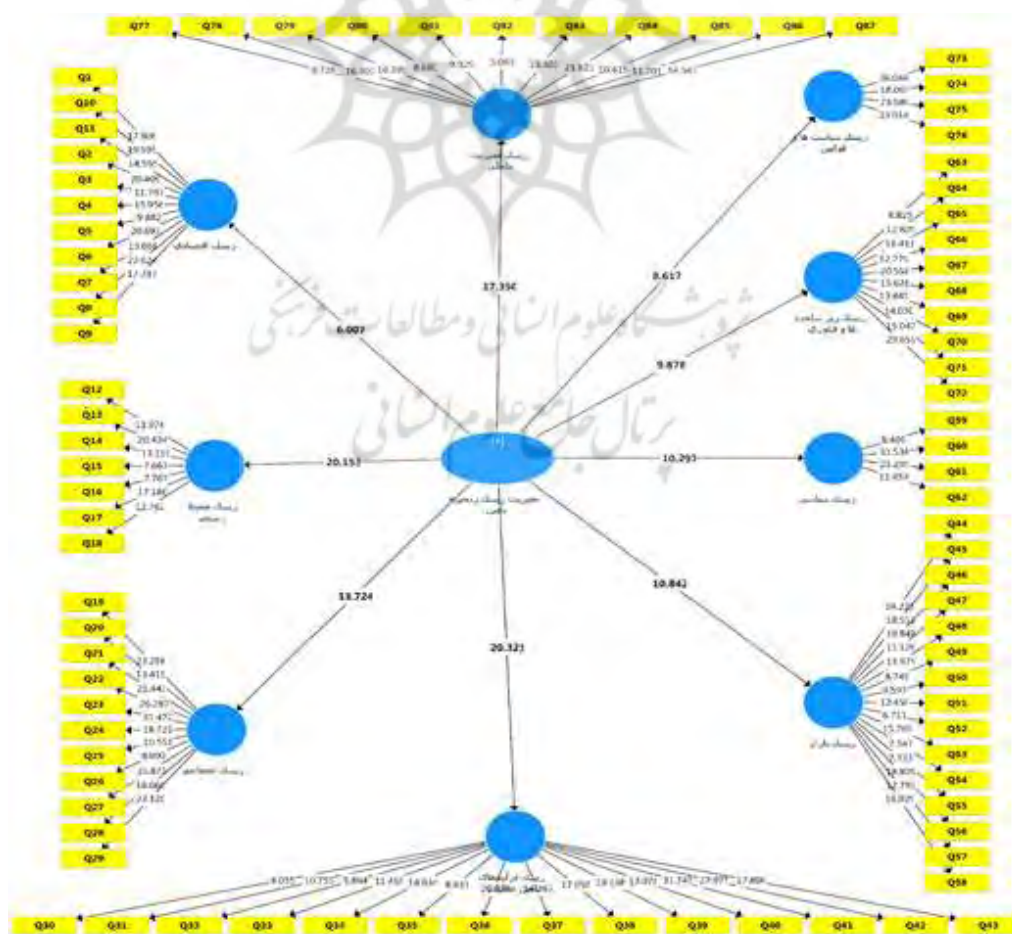
¹ Gurnani et al

² Juneho & Neungho

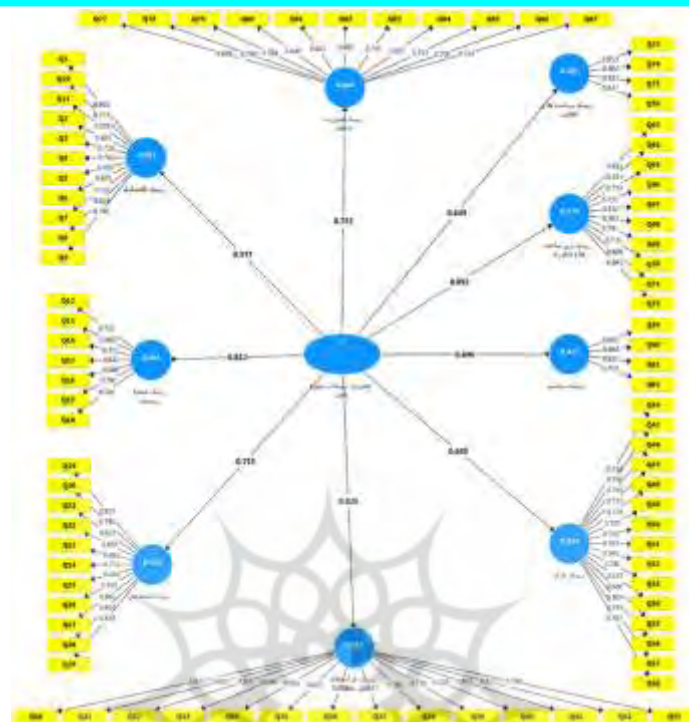
خبرگان آگاه (۱۸) نفر بودند. روش نمونه‌گیری به صورت غیرتصادفی در دسترس هدفمند بود. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته بود که بر اساس کدهای استخراج شده از مصاحبه بخش کیفی با خبرگان آگاه و مطالعات کتابخانه‌ای تنظیم شد و شامل ۹ عامل و ۸۷ گویه می‌باشد. در طراحی پرسشنامه برای مقیاس‌بندی سؤال‌های پژوهش از طیف پنج ارزشی لیکرت استفاده شده است. روایی پرسشنامه توسط ده تن از اساتید مدیریت و مدیریت ورزشی کشور و پایایی آن توسط آزمون آلفای کرونباخ مورد تایید قرار گرفته است. در این پژوهش به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از آزمون حداقل مربعات جزئی و نرم‌افزار Smart PLS استفاده شد.

یافته‌ها

در بخش توصیفی به ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه آماری پرداخته شد. با توجه به نتایج توصیفی بیشتر پاسخ‌دهندگان در رده سنی ۴۰ تا ۵۰ سال بودند. در بخش جنسیت بیشترین درصد فراوانی را مردان با ۸۱٪ فراوانی به خود اختصاص داده بودند. از نظر سمت شغلی ۶۰٪ پاسخ‌دهندگان عضو هیات علمی دانشگاه بودند. همچنین ۹۲٪ پاسخ‌دهندگان دانش‌آموخته رشته تربیت بدنی بودند. از نظر وضعیت تحصیلی، ۷۳٪ درصد پاسخ‌دهندگان دارای مدرک تحصیلی دکتری بودند.

شکل ۱. مدل فرضیه‌های پژوهش همراه با مقادیر T value
Figure 1. Research hypothesis model with T values

شکل ۲. مدل فرضیه‌های پژوهش همراه با ضرایب بارهای عاملی

Figure 2. Research hypothesis model with factor loading coefficients

جدول ۱. نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف

Table 1. Results of the Kolmogorov-Smirnov test

نتیجه نرمالیتی Normality Result	سطح معناداری Significance level	آماره Z Z-statistic	متغیر Variable
نرمال نیست	۰/۰۰۴	۰/۱۱۰	ریسک اقتصادی Economic risk
نرمال نیست	۰/۰۰۰	۰/۱۵۲	ریسک محیط زیستی Environmental risk
نرمال نیست	۰/۰۰۰	۰/۱۳۵	ریسک اجتماعی Social risk
نرمال نیست	۰/۰۰۲	۰/۱۱۶	ریسک فرآیندهای تامین عملیات Operations process risk
نرمال نیست	۰/۰۰۰	۰/۱۰۹	ریسک بازار Market risk
نرمال نیست	۰/۰۰۱	۰/۱۲۳	ریسک سیاسی Political risk
نرمال نیست	۰/۰۰۰	۰/۱۴۱	ریسک زیر ساخت ها و فناوری Infrastructure and technology risk
نرمال نیست	۰/۰۰۰	۰/۱۷۹	ریسک سیاست ها و قوانین Policies and laws risk
نرمال نیست	۰/۰۰۰	۰/۱۲۸	ریسک مدیریت داخلی Internal management risk
نرمال نیست	۰/۰۰۲	۰/۰۶۴	مدیریت ریسک زنجیره تامین Supply chain risk management

جدول ۲. توزیع فراوانی گروه سنی، تاهل، سمت شغلی و تحصیلات نمونه تحقیق

Table 2. Frequency distribution of age group, marital status, occupation and education

متغیرها Variables	توضیحات Description	فراوانی Frequency	درصد Percentage
جنسیت Gender	مرد	۸۱	۸۱٪
	زن	۱۹	۱۹٪
سن Age	کمتر از ۳۰	۱۵	۱۵٪
	۳۰_۴۰	۲۵	۲۵٪
	۴۰_۵۰	۴۵	۴۵٪
	۵۰ سال و بیشتر	۱۵	۱۵٪
سمت شغلی Occupational position	عضو هیات علمی	۶۰	۶۰٪
	مدیران باشگاه	۲۲	۲۲٪
	خبرگان آگاه	۱۸	۱۸٪
تحصیلات Education	کارشناسی ارشد	۲۷	۲۷٪
	دکتری	۷۳	۷۳٪
	تربیت بدنی	۹۲	۹۲٪
رشته تحصیلی Field of Study	غیره	۸	۸٪

جدول ۳. نتایج آزمون آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیرهای پژوهش

Table 3. Results of Cronbach's alpha test and composite reliability of research variables

پایایی ترکیبی Composite reliability	آلفای کرونباخ Cronbach's alpha	متغیر Variable
۰/۹۴۱	۰/۹۳۱	ریسک اقتصادی Economic risk
۰/۸۹۰	۰/۸۵۵	ریسک محیط زیستی Environmental risk
۰/۹۴۹	۰/۹۴۱	ریسک اجتماعی Social risk
۰/۹۴۲	۰/۹۲۳	ریسک فرآیندهای تامین عملیات Operations process risk
۰/۹۴۶	۰/۹۳۸	ریسک بازار Market risk
۰/۸۵۵	۰/۷۶۹	ریسک سیاسی Political risk
۰/۹۳۱	۰/۹۱۷	ریسک زیر ساختها و فناوری Infrastructure and technology risk
۰/۹۰۰	۰/۸۵۱	ریسک سیاستها و قوانین Policies and laws risk
۰/۹۱۸	۰/۹۰۱	ریسک مدیریت داخلی Internal management risk
۰/۹۷۱	۰/۹۷۰	مدیریت ریسک زنجیره تامین Supply chain risk management

جدول ۴. ماتریس همبستگی و جذر متوسط واریانس استخراج شده

Table 4. Correlation matrix and extracted root mean square variance

ریسک اجتماعی Social Risk	ریسک اقتصادی Economic Risk	ریسک بازار Market Risk	ریسک زیرساخت ها و فناوری Infrastructure and Technology Risk	ریسک سیاست ها و قوانین Policy and Legal Risk	ریسک سیاسی Political Risk	ریسک فرآیندهای تامین عملیات Operations Process Risk	ریسک محیط زیستی Environmental Risk	ریسک مدیریت داخلی Internal Management Risk
۰/۷۹۵								
۰/۳۶۳	۰/۷۶۹							
۰/۲۹۶	۰/۲۲۹	۰/۷۲۵						
۰/۳۹۴	۰/۲۲۷	۰/۵۵۲	۰/۷۵۸					
۰/۲۴۷	۰/۲۷۳	۰/۳۸۵	۰/۵۳۷	۰/۸۳۲				
۰/۳۴۰	۰/۲۲۰	۰/۳۸۱	۰/۴۴۱	۰/۵۶۵	۰/۷۷۴			
۰/۵۹۴	۰/۵۵۲	۰/۳۷۸	۰/۳۴۷	۰/۴۴۱	۰/۴۵۴	۰/۷۳۴		
۰/۶۶۸	۰/۴۹۱۰	۰/۳۶۹	۰/۴۷۱	۰/۵۰۸	۰/۵۳۲	۰/۷۲۴	۰/۷۳۳	
۰/۴۲۱	۰/۲۵۷	۰/۴۵۴	۰/۵۲۴	۰/۶۰۴	۰/۶۱۱	۰/۵۵۲	۰/۴۶۳	۰/۷۱۴

جدول ۵. نتایج فرضیه های اصلی پژوهش

Table 5. Results of the main research hypotheses

فرضیه hypotheses	روابط علی بین متغیرهای پژوهش Causal relationships between research variables	ضریب مسیر (β)	T-Value	Test result
اول	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک اقتصادی	۰/۵۷۷	۶/۰۰۷	تأیید فرضیه اول
دوم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک محیط زیستی	۰/۸۱۳	۲۰/۱۵۳	تأیید فرضیه دوم
سوم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک اجتماعی	۰/۷۱۵	۱۳/۷۲۴	تأیید فرضیه سوم
چهارم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک فرآیندهای تامین عملیات	۰/۸۲۶	۲۰/۳۲۳	تأیید فرضیه چهارم
پنجم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک بازار	۰/۶۵۹	۱۰/۸۴۲	تأیید فرضیه پنجم
ششم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک سیاسی	۰/۶۴۶	۱۰/۲۹۷	تأیید فرضیه ششم
هفتم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک زیر ساخت ها و فناوری	۰/۶۹۲	۹/۸۷۸	تأیید فرضیه هفتم
هشتم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک سیاست ها و قوانین	۰/۶۴۹	۸/۶۱۷	تأیید فرضیه هشتم
نهم	مدیریت ریسک زنجیره تامین -> ریسک مدیریت داخلی	۰/۷۵۳	۱۷/۳۵۰	تأیید فرضیه نهم

جدول ۶. نتایج برازش مدل کلی
Table 6. Overall model fitting results

GOF
۰/۴۷۴

با توجه به مقدار GOF به میزان ۰/۴۷۴، برازش بسیار مناسب مدل کلی تأیید می‌شود.

بحث

پژوهش حاضر به مطالعه‌ی طراحی مدل مدیریت ریسک زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه داری فوتبال ایران پرداخته است. نتایج پژوهش موجب شناسایی عوامل ریسک اقتصادی، ریسک اجتماعی، ریسک سیاسی، ریسک بازار، ریسک سیاست‌ها و قوانین، ریسک زیرساخت‌ها و فناوری و ریسک مدیر داخلی، ریسک زیستی و ریسک فرایندهای تامین عملیات شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که عامل ریسک اقتصادی به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران تاثیر دارد. بحران اقتصادی حاضر با افزایش غیرقابل پیش‌بینی تورم و نرخ بهره و خطر افزایش مالیات و تعرفه بر تولید یا تجارت همراه است. در این رابطه ریسک نوسانات نرخ ارز می‌تواند تجارت سازمانی و بین‌المللی را تحت تاثیر قرار دهد. همچنین بحران اقتصادی موجب افزایش هزینه‌ی بهره‌برداری و نگهداری تجهیزات فنی مورد نیاز برای باشگاه‌های ورزشی را در بر داشته است. در این رابطه عبدالباسط و محمد (۲۰۲۰) به پژوهشی با نام یک مدل تاپسیس انتقادی پلیتوژنیک جدید برای مدیریت ریسک پایدار زنجیره تامین پرداختند. نتایج نشان داد که ریسک اقتصادی بر مدیریت زنجیره تامین پایدار تاثیر دارد. همچنین تومالا و شونهر (۲۰۱۱) در پژوهشی با نام ارزیابی و مدیریت ریسک‌ها با استفاده از فرآیند مدیریت ریسک زنجیره تامین به نتایج همسویی با این پژوهش دست یافتند. در این زمینه کیم و پارک^۲ (۲۰۱۴) نیز به این نتیجه رسیدند که عامل اقتصادی بر مدیریت زنجیره تامین تاثیرگذار می‌باشد که مشابه نتایج این پژوهش می‌باشد. با توجه به تاثیراتی که مشکلات اقتصادی کشور بر عملکرد سازمان‌ها می‌گذارد لذا نمی‌توان سازمان‌های ورزشی را از این عمر مستثنا دانست. به نظر می‌رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین این است که ریسک اقتصادی تاثیر مستقیم و یکسانی بر صنعت‌های تولیدی و خدماتی از جمله صنعت ورزش می‌گذارد.

نتایج نشان داد که عامل ریسک محیط زیستی به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران تاثیر دارد. عامل انسانی می‌تواند اثرات مخربی بر محیط زیست بگذارد. نصب تجهیزات می‌تواند به محیط زیست آسیب برساند. توربین‌های بادی جریان هوا را تغییر می‌دهند و باعث تغییر در چشم‌انداز فیزیکی می‌شوند، سدهای آبی بر زندگی آبزیان تاثیر می‌گذارند و پنل‌های خورشیدی گرمای بیشتری را از خورشید به مناطق مجاور جذب می‌کنند. اقدامات تروریستی و جنگی باعث تعطیلی کل کشورها و توقف عملیات تجاری و ایجاد اختلالات عمده در زنجیره تامین می‌شود. در این میان شرایط آب و هوایی را نمی‌توان نادیده گرفت. اثرات تغییرات آب و هوایی به این معنی است که جو و زیست کره زمین به طور مداوم در حال تغییر هستند، به این معنی که منابع مورد نیاز در معرض سطح مشخصی از عدم قطعیت هستند (باد، جزر و مد). ضرورت توجه به مساله محیط زیست در تمام بخش‌های زندگی اهمیت ویژه دارد. در خصوص ورزش به مدیران باشگاه‌های فوتبال کشور پیشنهاد می‌شود که با بالا بردن سطح دانش و آگاهی خود در این زمینه مخاطرات محیط زیستی را کنترل نمایند. نتایج پژوهش حاضر با نتایج

¹ Tummala & Schoenherr

² Kim & Parkb

پژوهش‌های توکلی دهقانی و همکاران (۲۰۱۸) در مورد بررسی رابطه بین مدیریت زنجیره تامین پایدار با عملکرد زیست محیطی و عملکرد مالی همسو می‌باشد. همچنین دوس و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان چگونه از شیوه‌های ناب به عنوان یک کاتالیزور برای سبز کردن زنجیره تامین خود استفاده کنید به نتایج مشابه با پژوهش حاضر دست یافتند. همین‌طور لای و همکاران^۱ (۲۰۱۲) نیز به بررسی مدل مدیریت ریسک ترکیبی در صنعت نساجی پرداختند و عنوان کردند ریسک محیط زیستی تاثیر مثبتی بر مدیریت زنجیره تامین پایدار دارد. ژو و می^۲ (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان ریسک و ارزیابی پایداری زنجیره تامین دریافتند که عامل ریسک محیط زیستی بر مدیریت زنجیره تامین اثرگذار است که همسو با نتایج این پژوهش می‌باشد. ممکن است اغلب صنایع در رشد زنجیره تامین پایدار خود به محیط زیست آسیب برسانند. به نظر می‌رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین این است که ایجاد ریسک‌های محیط زیستی خروجی محتمل کلیه سازمان‌ها و شرکت‌های تولیدی محصولات و خدمات است که به مسئولیت اجتماعی‌شان در قبال محیط زیست اهتمام لازم را ندارند.

همچنین یافته‌ها بیانگر آن است که عامل ریسک اجتماعی به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران تاثیر دارد. تاثیرات مثبت روحی و روانی که ورزش در سلامت افراد در جامعه می‌گذارد بر کسی پوشیده نیست. می‌توان از عواملی که در جوامع امروزی نقش بسزایی در کاهش ایجاد ریسک‌های اجتماعی دارد: منابع انسانی ماهر (کمبود نیروی انسانی ماهر، توسعه تولید را به خطر می‌اندازد). فقدان فشار و نگرانی جامعه (افزایش فشار جوامع و نگرانی در مورد پایداری، خطری برای زنجیره تامین به همراه دارد). سلامت و امنیت (حمل و نقل است). محیط کاری خطرناک و ناسالم و تخطی و نقض اخلاق در تجارت (تعدی به موازین اخلاقی در محیط کار) اشاره نمود. در راستای نتایج به دست آمده به مدیران باشگاه‌های فوتبال کشور پیشنهاد می‌شود که اهتمام لازم را در جهت کاهش ریسک‌های اجتماعی از طریق فعالیت‌های ورزشی داشته باشند. لذا توجه نکردن به مسائل اجتماعی می‌تواند اثرات مخربی برای نسل‌های آینده داشته باشد. در این زمینه علم تبریز و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی به بررسی و تجزیه و تحلیل ریسک‌های مدیریت زنجیره تامین پایدار بر پایه روش FSWARA پرداختند. نتایج نشان داد که مسائل اجتماعی بر مدیریت زنجیره تامین اثر مثبت دارد. به علاوه سونگ، مینگ و لیو^۳ (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان شناسایی عوامل بحرانی مدیریت زنجیره تامین پایدار: یک روش تجزیه و تحلیل رابطه قدرت و قدرتمند دریافتند عامل ریسک اجتماعی بر مدیریت زنجیره تامین پایدار اثر دارد. همچنین ولی‌نژاد و رحمانی (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان مدیریت ریسک پایدار در زنجیره تامین شرکت‌های مخابراتی به نتایج مشابهی با این پژوهش دست یافتند. به نظر می‌رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین این است که بحران‌ها و ریسک‌های اجتماعی می‌توانند تاثیرات مخرب و ریسک‌های یکسانی را متوجه نهادها و سازمان‌های امروزی نمایند. برای مثال فقر و تنگدستی به عنوان یکی از آسیب‌های اجتماعی همچنان که می‌تواند موجبات زیان به صنایع غذایی را به دلیل قدرت خرید پایین فراهم بیاورد، به طریق اولی می‌تواند موجب کاهش حضور تماشاگران در استادیوم‌های ورزشی به دلیل ناتوانی مالی در خرید بلیط بشود.

علاوه بر آن، یافته‌ها نشان داد که عامل ریسک فرآیندهای تامین عملیات به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران تاثیر دارد. در فرایند تامین عملیات در سازمان‌ها و باشگاه‌های ورزشی باید به این نکات توجه داشت که: تاسیسات زنجیره تامین باید در مکان‌هایی قرار گیرد که تامین منابع کافی و مستمر

¹ Lai & Lau

² Xu et al

³ Ming & Liu

را تضمین کند. خطر تحریف جریان اطلاعات معکوس در داخل شبکه می‌تواند موجب مشکلاتی در برآورد تقاضا شود و باعث ایجاد یک اثر شلاقی در زنجیره تامین شود. متناوب بودن تولید برق می‌تواند عملکرد یک شبکه برق را مختل کند. این امر مستلزم آن است که شرکت‌های شبکه تغییرات تولید انرژی را از طریق افزایش فعالیت‌های برنامه‌ریزی تنظیم و جبران کنند. ناتوانی هر یک از تامین کنندگان کلیدی (مواد اولیه) موجب تاخیر در تحویل مواد حیاتی برای تولید و اختلال در کل می‌شود. این خطر با فقدان همکاری یا شفافیت همراه است که موجب بی‌اعتمادی و درگیری بین شرکا می‌شود. در این راستا به مدیران باشگاه‌های فوتبال کشور پیشنهاد می‌شود با بهبود عملکرد و اثربخشی فرایندهای باشگاه‌های فوتبال آنها در مسیر رسیدن به اهداف هدایت نمایند. در این رابطه فرهادی و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان ارائه مدل چابکی زنجیره تامین پایدار در صنعت آجر استان اصفهان بیان نمودند که فرآیند تامین عملیات بر مدیریت زنجیره تامین پایدار اثر مثبت دارد. همین‌طور جارخاریا و شانکار (۲۰۰۷) در پژوهشی با عنوان انتخاب ارائه‌دهنده خدمات لجستیک: رویکرد فرآیند شبکه تحلیلی دریافتند که عامل فرآیند تامین می‌تواند بر مدیریت زنجیره تامین پایدار اثرگذار باشد. علاوه بر آن منجل و همکاران^۱ (۲۰۱۵) نیز در پژوهشی با عنوان تحلیل ریسک در زنجیره تامین سبز با استفاده از رویکرد AHP فازی به نتایج همسویی با پژوهش حاضر رسیده‌اند. به نظر می‌رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین این است که عنایت به عامل ریسک فرایندهای تامین عملیات برای کلیه صنایع تولیدی و خدماتی از جمله صنعت ورزش قابل توجه می‌باشد. به علاوه کلیه فرایندهایی که در صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران موجب تولید محصول باشگاه‌های فوتبال که همانا رویداد ورزشی باشگاه‌های مذکور می‌باشد ممکن است همچون صناعات دیگر با مخاطرات عملیاتی و اجرایی مواجه بشود. برای مثال تامین مواد اولیه و خام جهت تولید محصول صنعت باشگاه‌داری فوتبال کشور که همانا جذب بازیکنان با کیفیت در بازه نقل و انتقالات، خرید تجهیزات و امکانات، جذب مربی، تمرینات پیش فصل و بازی‌های دوستانه پیش فصل می‌باشند می‌تواند با مخاطرات و اختلالات عملیاتی و اجرایی مواجه شود.

از دیگر سو نتایج نشان داد که عامل ریسک بازار به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران تاثیر دارد. در عصر حاضر، دنیا با بحران اقتصادی رو به رو است. در این زمینه موضوع مدیریت ریسک در بازار در سازمان‌ها حائز اهمیت می‌باشد. زیرا تغییرات غیرمنتظره در تقاضا برای محصولات به دلیل تغییر ترجیحات مصرف‌کنندگان یا در دسترس بودن محصولات جایگزین؛ هر چه تقاضا بیشتر باشد، تهدید جدی‌تر است. همین‌طور عمر کوتاه محصولات و کاهش کل سهم بازار به دلیل تمرکز مشتریان بر محصولات جدید در سازمان‌ها تاثیر می‌گذارد. در این راستا به مدیران باشگاه‌های فوتبال کشور پیشنهاد می‌شود با توجه به بحران اقتصادی و سیاسی و اجتماعی در جامعه و تغییر رفتار مصرف‌کنندگان ورزشی تدابیری بیندیشند تا بتوانند در عرصه ورزش و بازار کالاهای ورزشی باقی بمانند. صمدی و محمد (۲۰۱۵) در پژوهشی تحت عنوان شناسایی و اولویت‌بندی عوامل ریسک در مدیریت زنجیره تامین سبز با روش فرایند تحلیل سلسه مراتب فازی (مطالعه موردی: شرکت پارس خودرو) دریافتند که عامل ریسک در بازار جزو عوامل ایجاد ریسک برای زنجیره تامین می‌باشد. همچنین تانگ و نورمایا موسی^۲ (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان شناسایی مسائل ریسک و پیشرفت‌های پژوهشی در مدیریت ریسک زنجیره تامین دریافتند که عامل بازار بر مدیریت زنجیره تامین تاثیر مثبت دارند. به نظر می‌رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین این است که ریسک بازار به عنوان یک عامل ریسک‌زا بر مدیریت ریسک زنجیره تامین پایدار تاثیر یکسانی بر همه صنایع

¹ Jharkharia & Shankar

² Mangla et al

³ Tang & Nurmaya Musa

تولیدی و خدماتی دارد که صنعت باشگاه داری فوتبال ایران از این امر مستثنی نیست. علاوه بر این بر کسی پوشیده نیست که تحولات کلان بازار ایران می تواند تاثیرات شایان توجهی بر صناعات تولیدی و خدماتی برساند که کمترین تاثیر آن افزایش هزینه تولید خدمات و محصولات صناعات می باشد. در این راستا به منظور تولید محصول صنعت باشگاه داری فوتبال ایران که همانا رویداد ورزشی می باشد فرایندهای متعددی نیاز است که به طور مستقیم با وضعیت اقتصادی کلان کشور در ارتباط می باشند. برای مثال در صورتیکه شرایط کلان اقتصادی به سمت تورم های مستمر حرکت نماید یقیناً بر مجموع هزینه های تولید محصول صنعت باشگاه داری فوتبال ایران شامل خرید تجهیزات و امکانات، خرید بازکن و مربی و برگزاری اردوهای تدارکاتی پیش از فصل نیز تاثیر می گذارد.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که عامل ریسک سیاسی به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه داری فوتبال ایران تاثیر دارد. تاثیر مستقیم سیاست بر بازار کسب و کار در هر کشور بر کسی پوشیده نیست. برای مثال تغییر در سیاست های پولی و مالی یک کشور و سیاست آن برای حمایت از محصولات ورزشی، که این تغییرات ممکن است بر هر کسب و کاری تأثیر بگذارد. همچنین برخی اقدامات دولتی که بازگشت درآمد یک شرکت را تهدید می کند، مانند تحریم نمایندگان یک شرکت خارجی و همچنین خطرات مربوط به نا آرامی سیاسی در یک کشور و اثرات آن بر دولت از جمله مثال ها است. به عنوان مثال، حمله تروریستی به غیرنظامیان، جنگ داخلی یا فشار بین المللی بر دولت مانند تحریم های بین المللی یا درگیری در مرزها اثر مستقیم بر بازار دارد. در این خصوص به مدیران باشگاه های فوتبال کشور پیشنهاد می شود که با توجه به در هم تنیدگی مسائل اقتصادی و سیاسی و تاثیر مستقیم آن بر صنعت ورزش کشور، در برنامه ریزی و هدف گذاری سازمان متبوع مسائل سیاسی و تحریم ها را مد نظر داشته باشند تا در شرایط بحرانی با مشکلات عدیده ای روبرو نشوند. جونهو و نئونگو (۲۰۲۰) در پژوهشی تحت عنوان درک روابط بین ریسک زنجیره تامین جهانی و انعطاف پذیری زنجیره تامین به این نتیجه رسیدند که عوامل سیاسی تاثیر مثبتی بر فرایندهای مدیریت ریسک زنجیره تامین دارد. همچنین عقلاّن و لام (۲۰۱۵) نیز در پژوهشی با عنوان یک چارچوب یکپارچه برای ارزیابی ریسک زنجیره تامین به نتایج همسو با پژوهش حاضر دست یافتند.

یافته ها نشان داد که ریسک سیاسی بر مدیریت زنجیره تامین باشگاه های فوتبال ایران اثر دارد. به نظر می رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش های پیشین این است که عامل ریسک سیاسی بر تمام صنایع بر طور یکسان و مستقیم اثرگذار است. به علاوه تحولات سیاسی یکی از مهمترین عوامل اثرگذار بر صنعت ورزش و به طریق اولی صنعت باشگاه داری فوتبال ایران می باشد. همچنین ساحت سیاست در انتخاب مدیران ورزشی کشور و همچنین مدیران باشگاه های حرفه ای فوتبال نقش آفرینی جدی دارد و این امر می تواند مخاطرات شایان توجهی را برای صنعت فوتبال ایجاد نماید. برای مثال دخالت امر سیاست در ورزش و صنعت باشگاه داری موجبات انتخاب مدیران ضعیف و نا متخصص را فراهم می آورد که می تواند موجب مدیریت ناکارآمد باشگاه های فوتبال و تصمیمات غیر تخصصی در آن باشگاه ها شود.

همین طور یافته ها نشان داد عامل ریسک زیرساخت ها و فناوری به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تامین پایدار صنعت باشگاه داری فوتبال ایران تاثیر دارد. موفقیت هر سازمانی در مرحله اول وابسته به زیرساخت های مطلوب و به روز می باشد. عدم اطمینان در مورد ذخیره سازی و فقدان "شبکه هوشمند" می تواند اختلالات عملکردی متعددی را ایجاد نماید به مدیران باشگاه های فوتبال کشور پیشنهاد می شود با توسعه زیرساخت ها، فناوری ها و بستر سازی مناسب کمی و کیفی زمینه رشد و توسعه پایدار فوتبال کشور را فراهم سازند. در این رابطه قلی زاده و همکاران (۲۰۱۹) در

¹ Aqlan and Lam

پژوهشی به ارائه الگوی تحلیل کیفی تعاملی ریسک‌های زنجیره تأمین پایدار فناوری اطلاعات در شرکت‌های دانش‌بنیان مطرح کردند که عامل زیرساخت‌ها و فناوری بر مدیریت ریسک‌های زنجیره تأمین پایدار تاثیر مثبت و معنی‌داری دارد. از دیگر سو عبدالمکندر و همکاران^۱ (۲۰۲۰) نیز در پژوهشی تحت عنوان تجزیه و تحلیل عوامل خطرزا در مدیریت زنجیره تأمین پایدار در اقتصاد نو ظهور صنعت چرم دریافتند که ریسک زیرساخت‌ها و فناوری بر مدیریت زنجیره تأمین اثرگذار می‌باشد. همین‌طور دویی و همکاران^۲ (۲۰۱۷) در مطالعه دیگری با عنوان مدیریت زنجیره تأمین پایدار و همچنین تانگ و تاملین^۳ (۲۰۰۸) در پژوهشی با نام قدرت انعطاف‌پذیری برای کاهش خطرات زنجیره تأمین به نتایج مشابهی با این پژوهش دست یافتند. به نظر می‌رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین این است که عامل ریسک زیرساخت‌ها و فناوری به جهت ضرورت و اهمیت بسیار زیاد در موفقیت همه سازمان‌ها و صنایع و از جمله سازمان‌های ورزشی تاثیر دارند. در این راستا می‌توان مطرح نمود که تولید محصول با کیفیت توسط باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال ایران که همانا رویداد ورزشی آنها می‌باشد نیازمند وجود زیرساخت‌های تخصصی و فناوری و تجهیزات و امکانات به روز و کاربردی است. در این راستا می‌توان ادعا کرد که باشگاه‌های فوتبال بدون وجود زیرساخت مطلوب همچون زمین‌های چمن تمرینی و استادیوم‌های مجهز و با کیفیت برای برگزاری مسابقات‌شان نمی‌توانند توفیقاتی در تولید محصول کیفی و استاندارد داشته و رضایت هواداران شان را جلب نمایند.

یافته‌ها بیانگر آن است که عامل ریسک سیاست‌ها و قوانین به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تأمین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران تاثیر دارد. هدف استانداردسازی ثبات کیفیت در یک سازمان است. فقدان تخصص در یک سازمان موجب از دست دادن نیروی کار مجرب و متخصص و کمبود نیروی متخصص در یک شرکت یا سازمان می‌شود. در این زمینه به مدیران باشگاه‌های فوتبال کشور پیشنهاد می‌شود که برای کسب موفقیت قوانین درست و سیاست‌های اجرایی و مقرراتی که دارای سازگاری و ثبات و شفافیت است تنظیم نمایند. در این راستا هاشمی‌نژاد و همکاران. (۲۰۱۹) در پژوهشی تحت عنوان تدوین چارچوبی برای مدیریت ریسک زنجیره تأمین نان در راستای سیاست‌های کلی کشاورزی دریافتند که اجرای درست سیاست‌ها و قوانین بر مدیریت ریسک زنجیره تأمین اثرگذار است. همچنین وینگارتن و همکاران^۴ (۲۰۱۶) در پژوهشی تحت عنوان ریسک، شیوه‌های مدیریت ریسک، و موفقیت یکپارچه سازی زنجیره تأمین به نتایج مشابهی با این پژوهش رسیده‌اند. به نظر می‌رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین این است که عامل سیاست‌ها و قوانین به منظور ارتقای منافع مطلوب همه سازمان‌ها و به خصوص سازمان‌های ورزشی حائز اهمیت می‌باشد.

نتایج نشان داد که عامل ریسک مدیریت داخلی به عنوان یک عامل خطرزا بر زنجیره تأمین پایدار صنعت باشگاه‌داری فوتبال ایران تاثیر دارد. همه سازمان‌ها و باشگاه‌های ورزشی برای کسب موفقیت به مدیرانی که از دانش کافی برخوردار باشند نیاز دارند. از جمله مسائلی که در داخل یک سازمان اهمیت بالایی دارد: تصور نادرست پرسنل از فرهنگ سازمانی، درک نادرست از نیاز مشتری، مدیریت نامناسب خط تولید (سوء مدیریت خط تولید می‌تواند بر بهره‌وری و محیط زیست و کیفیت محصول نهایی تاثیر بگذارد، به ویژه برای محصولات دوستدار محیط زیست) می‌باشد. به مدیران باشگاه‌های فوتبال کشور پیشنهاد می‌شود در بحث مدیریت داخلی سازمان ورزشی از افرادی که از دانش و آگاهی و اطلاعات بالا در صنعت ورزش برخوردار هستند استفاده نمایند. گلجسیا و کویوالاینن^۵ (۲۰۱۸) در پژوهشی با

¹ Abdul Moktadir et al

² Dubey et al

³ Tang & Tomlin

⁴ Wiengarten, et al

⁵ Gölgecia & Kuivalainen

عنوان آیا سرمایه اجتماعی برای تاب آوری زنجیره تامین اهمیت دارد؟ نقش ظرفیت جذب و مدیریت بازاریابی - زنجیره تامین به این نتیجه رسیدند که مدیریت داخلی نقش مثبت و معنی داری در مدیریت زنجیره تامین دارد. از دیگر سوی، کومار شارما و بات^۱ (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان ابعاد مدیریت ریسک زنجیره تامین در صنعت خودرو هند دریافتند که عامل مدیریت داخلی بر مدیریت کردن ریسک های پیش روی زنجیره تامین اثرگذار می باشد. علاوه بر این کو و همکاران^۲ (۲۰۱۷) به بررسی عوامل موثر در مدیریت زنجیره تامین پایدار با استفاده از دو کشور آسیایی پرداختند. یافته ها نشان داد که مدیریت داخلی بر مدیریت ریسک زنجیره تامین تاثیر مثبت و معنی داری دارد که همسو با نتایج این پژوهش است. به نظر می رسد دلیل همسویی نتایج پژوهش حاضر با پژوهش های پیشین این است که عامل مدیریت داخلی در سازمان ها و صنایع تولیدی و خدماتی من جمله صنعت ورزش نقش مهمی را ایفا می کنند و تاثیر مستقیم و یکسانی بر این سازمانها می گذارد. در همین راستا مطالعات نشان داده است که مدیران ناکارآمد و فاقد دانش لازم چه در صنعت ورزش و در صنایع دیگر قادر به رساندن سازمان های متبوع شان به اهداف از پیش تعیین شده سازمانی شان نمی باشند. برای مثال باشگاه های حرفه ای فوتبال ایران تجربیات نامطلوبی از حضور مدیران کم دانش و غیر متخصص یا بعضا غیر ورزشی در رأس مدیریت باشگاه شان دارند.

با عنایت به موارد ذکر شده، توجه به مدیریت زنجیره تامین پایدار در صنعت باشگاه داری حرفه ای ایران یک ضرورت غیر قابل انکار است. از طرف دیگر به نظر می رسد استفاده از مفهوم ریسک زنجیره تامین پایدار در باشگاه های حرفه ای فوتبال کشورمان مورد غفلت قرار گرفته است. به علاوه مخاطراتی که باشگاه های حرفه ای فوتبال کشورمان در زنجیره ی تامین مواد اولیه و فرایندهای شان تا تولید محصول نهایی باشگاه شان که همانا رویداد ورزشی یا مسابقه ورزشی است، با آن مواجه هستند رو به افزایش است. همچنین به نظر می رسد فرایندهای منتهی به تولید محصول نهایی باشگاه های حرفه ای فوتبال کشور بسیار پرهزینه و پر ریسک می باشد و باشگاه های حرفه ای فوتبال کشورمان مخاطرات فرایندهای تولید محصول نهایی شان، از قبیل ریسک های محیطی، ریسک های مالی، ریسک های استراتژی، ریسک های فن آوری اطلاعات و ارتباطات، ریسک های تجهیزات و تکنولوژی و ریسک های منابع انسانی را در نظر نمی گیرند. لذا به مدیران باشگاه های کشور پیشنهاد می شود ضمن مدیریت ریسک های شناسایی شده در پژوهش حاضر زمینه کیفیت بخشی و استانداردسازی محصول نهایی باشگاه های فوتبال کشور را فراهم بسازند و در نتیجه رویدادهای سطح اول فوتبال کشور از کیفیت و جذابیت بالاتری برخوردار شود تا در نهایت زمینه تشکیل تیم های ملی فوتبال کیفی در سطوح مختلف سنی برای حضور در میادین بین المللی را تضمین بسازد.

نتیجه گیری کلی و پیام مقاله

ریسک های شناسایی شده در صنعت باشگاه داری فوتبال ایران موجب کژ کارکردی در فرایندهای زمینه ای صنعت باشگاه داری فوتبال ایران است، مدیریت این ریسک ها می تواند موجب کیفیت بخشی به فرایندهای منتهی به تولید محصول نهایی باشگاه های فوتبال ایران با رویداد فوتبال را فراهم آورد و در نتیجه رویدادهای سطح اول فوتبال کشور از کیفیت و جذابیت بالاتری برخوردار شود تا در نهایت زمینه تشکیل تیم ملی فوتبال کیفی برای حضور در میادین بین المللی را تضمین بسازد.

محدودیت ها

محدودیت های پژوهش دسترسی سخت به اساتید و خبرگان آگاه در حوزه مدیریت ریسک زنجیره تامین پایدار بود.

¹ Kumar Sharma & Bhat

² Kuo et al

پیشنهاد برای مطالعات آتی

پیشنهاد می‌شود پژوهشی در زمینه مدیریت ریسک زنجیره تامین پایدار در فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران به انجام برسد تا ریسک‌های پیش روی فدراسیون فوتبال ایران در تولید خدمت به ذینفعان رشته پر طرفدار فوتبال شناسایی شود.

رعایت دستورالعمل‌های اخلاقی

در نگارش مقاله حاضر از قوانین کمیته اخلاق نشر COPE و آیین نامه اجرایی قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در آثار علمی تبعیت شده است.

منابع مالی

حامی مالی پژوهش حاضر بخشی از گرنت پژوهشی سیدمحمدحسین رضوی استاد دانشگاه مازندران به عنوان استاد راهنمای دوره پسادکتری نویسنده اول بوده است.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان سهم مساوی در انجام پژوهش حاضر داشتند.

تعارض منافع

تضاد منافع وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

از کلیه اساتید و خبرگان که در فرآیند مصاحبه بخش کیفی و تکمیل پرسشنامه بخش کمی با پژوهشگران این پژوهش همکاری داشتند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

References

- Abdul Moktadir, M.A., Dwivedi, A., Sultan Khan, N., Paul SK., Ahmed Khan, S., Ahmed S., & Sultana R. (2020). Analysis of Risk Factors in Sustainable Supply Chain Management in an Emerging Economy of Leather Industry. *Journal of Cleaner Production*, 1-46. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.124641>]
- Alaminos, D., Esteban, I., & Fernández-Gámez, M.A. (2020). Financial Performance Analysis in European Football Clubs. *Entropy*, 22, (9), 1056. [<https://doi.org/10.3390/e22091056>]
- Abdel, B ,M., & Mohamed, R. (2020) A novel plithogenic TOPSIS- CRITIC model for sustainable supply chain risk management. *Journal of Cleaner Production*, 247, 119586. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.119586>. 1-15.]
- Alam Tabriz, A., Madras, M., & Arab, A.R. (2016). *Reviewing and analyzing the risks of sustainable supply chain management based on the FSWARA method*. International Conference on Industrial Management, 2. [Link] [In Persian]
- Chu, C-Y., Park, K., & Kremer, G.E. (2020). A global supply chain risk management framework: An application of text-mining to identify region-specific supply chain risks. *Advanced Engineering Informatics*, 45, 101053. [<https://doi.org/10.1016/j.aei.2020.101053>]
- Demir Ayril, M. (2019). Industrial Football and The Use of Technology in Football. *TRT Akademi*, 4(7), 86-103. [Link]
- Dües, C.M., Tan, K.H., & Lim, M. (2013). Green as the new Lean: how to use Lean practices as a catalyst to greening your supply chain. *Journal of Cleaner Production*. 40, 93-100. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2011.12.023>]
- Donga, Q., & Cooper, O. (2016) An orders-of-magnitude AHP supply chain risk assessment framework, *International Journal of Production Economics*, 182, 144-156. [<https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2016.08.021>]

- Dubey, R., Gunasekaran, A., Papadopoulos, T., Childe, S.J., Shibin, K.T., & Wamba, S.F. (2017). Sustainable supply chain management: framework and further research directions. *Journal of Cleaner Production*. 142, 1119–1130. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.03.117>]
- Er Kara, M., Oktay F.S., & Ghadge, A. (2019). A data mining-based framework for supply chain risk management. *Computers & Industrial Engineering*. 139, 105570. 1_36. [<https://doi.org/10.1016/j.cie..12.017>]
- Farhadi, F., Taghizadeh Y.M., Momeni, M., & Sajadi, M. (2018). Providing Sustainable Supply Chain Agility Model in the Brick Industry of Isfahan province. *Industrial Management Quarterly*, 10(3), 335-352. [<https://doi.org/10.22059/IMJ.2018.261444.1007459>] [In Persian]
- Gholizadeh, P; Molaalizadeh, S; Salehi, A. (2021). Providing an Interactive/Qualitative Analysis Model for Sustainable Information Technology Supply Chain Risks in Knowledge-Based Companies. *Journal of Technology Development Management*, 8(4), 107-142. [<https://doi.org/10.22104/JTDM.2021.4278.2559>] [In Persian]
- Ghadge, A., Dani, S. (2012) Supply chain risk management: present and future scope. *The International Journal of Logistics Management*. 23 (3) 313-339. [<https://doi.org/10.1108/09574091211289200>]
- Gurnani, H., Mehrotra, A., Ray, S., (2012). Supply chain disruptions: Theory and practice of managing risk. *Springer, London*. [Link]
- Gölgeci, I & Kuivalainen, O. (2018) Does social capital matter for supply chain resilience? The role of absorptive capacity and marketing-supply chain management -*Industrial Marketing Management alignment*. p2-12. [<https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2019.05.006>]
- Jharkharia, S., & Shankar, R. (2007). Selection of logistics service provider: An analytic network process (ANP) approach. *Omega*. 35(3), 274–289. [[doi:10.1016/j.omega.2005.06.005](https://doi.org/10.1016/j.omega.2005.06.005)]
- Mangla, S., Kumar, P., & Barua, M. (2015). Risk analysis in green supply chain using fuzzy AHP approach (A case study). *Resources, Conservation and Recycling*, 104(B), 375-390. [<https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2015.01.001>]
- Mirfakhredini, H., Andalib, A., Rezaei, D., & Morteza, A. (2012). to apply multi-criteria decision-making techniques to "assess risk factors of the supply chain (case study: information technology field of small and medium-sized enterprises). *Journal of Industrial Management Studies*, 21, 107-130. [Link] [In Persian]
- Mirzamani, S, Z & Shafiei, Sh. (2023). Designing a model for applying new technologies to the performance of Iranian football clubs. *Journal of Sport Management and Development*. 12(4), 91-117. [<https://doi.org/10.22124/jsmd.2024.25885.2854>] [In Persian]
- Moradi, C.J., Moradi, M.R., Noroozian Gh., & Jafari, A. (2013). The Study of Economic Barriers Influencing Foreign Investment Attraction in I.R. Iran Football Industry. *Sport Management Journal*, 17, 129-147. [<https://doi.org/10.22059/jsm.2013.32171>] [In Persian]
- Olfat, L., Mazrooi, N., & Abadi, E. (2014). A model for measuring sustainability of supply chain, case study: mechain made carpet industry of Iran. *Journal of Iranian Management Sciences, Association*, 9(33), 4-29. [Link][In Persian]
- Razali, A.R., & Tahir, I.M. (2011). Review of the Literature on Enterprise Risk Management, *Business Management Dynamics*, 1(5), 8-16. [Link]
- Kim, K.K., Parkb, K. S. (2014). Transferring and sharing exchange-rate risk in a riskaverse supply chain of a multinational firm. *European Journal of Operational Research*, 237(2), 634-648. [<https://doi.org/10.1016/j.ejor.2014.01.067>]
- Kumar Sharma, S., & Bhat, A. (2014). Supply chain risk management dimensions in Indian automobile industry. *Benchmarking: An International Journal*, 21(6), 1023–1040. [<https://doi.org/10.1108/bij-02-2013-0023>]

- Kuo, T.C., Chen, G.Y.-H., Hsiao, Y.-L., Dang, H.T.H., Chiu, M.-C., & Hsu, C.-W. (2017). Investigating the Influential Factors of Sustainable Supply Chain Management, Using Two Asian Countries as Examples. *Sustainable Development*, 25(6), 559–579. [<https://doi.org/10.1002/sd.1678>]
- Hofmann, H., Busse, C., Bode, C., & Henke, M. (2014). Sustainability-Related Supply Chain Risks: Conceptualization and Management. *Business Strategy and the Environment*, 23(3), 160–172. [<https://doi.org/10.1016/j.ejor.2014.01.067>]
- Hashemi, N.A., Ghanian, M., Abdshahi, A., & Khosravipour, B. (2019) Development of a framework for risk management of the bread supply chain in line with general agricultural policies - *Strategic and Macro Policy Quarterly*, 8(3), 480-453. [<https://doi.org/10.30507/jmsp.2020.102561>] [In Persian]
- Heydari, K & Alizai, O. (2023). Identifying and ranking the factors affecting the recovery from financial distress of Iranian professional football clubs based on interpretive structural modeling (ISM). *Sports Management and Development*, 12,(4), 58-90. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2020.15931.2263>] [In Persian]
- Su, C.M., Horng, D.J., Tseng, M.L., Chiu, A.S.F., Wu, K.J., & Chen, H.P. (2016). Improving sustainable supply chain management using a novel hierarchical grey-DEMATEL approach. *Journal of Cleaner Production*, 134, 469-481. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2015.05.080>]
- Samadi, M., & Mohammadi, M. (2015). *Identification and prioritization of risk factors in green supply chain management with the fuzzy hierarchy analysis process method, case study: Pars Khodro Company*. The second global conference of supply chain and logistics managers. [[Link](#)] [In Persian]
- Safaei, G., Abdolhamid, G., & Divkolaei, Z. (2014). Determinants of framework for assessing the sustainability of food supply chains using fuzzy analytic network process (Case study: Selected meat production companies of Mazandaran) *Industrial Management Journal*, 6(3). [[Link](#)] [In Persian]
- Soheili, B., Abdolmaleki, H., & Babaei, M. (2024). Forecasting Success of football Clubs in the Asian Champions League. *Journal of Sport Management and Development*, 13(1), 213-233. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.18265.2456>] [In Persian]
- Song, W., Ming, X., Liu, H.-C. (2017). Identifying critical risk factors of sustainable supply chain management: A rough strength-relation analysis method. *Journal of Cleaner Production*. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.12.145>]
- Litvishko, O., Veynberg, R., & Bodrov, L. (2019). Investment potential of the football industry. *Journal of Physical Education and Sport*, 19(4), 2390- 2396. [<https://doi.org/10.7752/jpes.2019.04362>]
- Lai, I.K.W., & Lau, H.C.W. (2012). A hybrid risk management model: a case study of the textile industry. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 23(5), 665-680. [<https://doi.org/10.1108/17410381211234453>]
- Tang, O., & Nurmaya Musa, S. (2011). Identifying risk issues and research advancements in supply chain riskmanagement. *International Journal of Production Economics*, 133(1), 25–34. [<https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2010.06.013>]
- Tavakoli, D.M., Shahverdiyani, S., & Mosapur, H. (2018) Sustainable Supply Chain and Environmental and Financial Performance. *Development and Transformation Management Quarterly*, 9, 37-44. [[link](#)] [In Persian]
- Tummala, R., & Schoenherr, T. (2011). Assessing and managing risks using the Supply Chain Risk Management Process (SCRMP). *Supply Chain Management: An International Journal*, 16(6), 474-483. [<https://doi.org/10.1108/13598541111171165>]
- Tang, C., & Tomlin, B. (2008). The power of flexibility for mitigating supply chain risks. *International Journal of Production Economics*, 116(1), 12–27. [<https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2008.07.008>]
- Xu, M., Cui, Y., Hu, M., Xu, X., Zhang, Z., Liang, S., & Qu, S. (2019). Supply chain sustainability risk and assessment. *Journal of Cleaner Production*. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.03.307>]

- Valinejad, F., & Rahmani, D. (2018). Sustainability risk management in the supply chain of telecommunication companies: A case study. *Journal of Cleaner Production*, 203, 53-67. [<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.08.174>] [In Persian]
- Wiengarten, F., Humphreys, P., Gimenez, C., & McIvor, R. (2016). Risk, risk management practices, and the success of supply chain integration. *International Journal of Production Economics*, 171, 361-370. [<https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2015.03.020>]
- Zand Hesami, H., & Savji, A. (2012). Title of risk management in supply chain management. *Development and Transformation Management Quarterly*, 9, 37-44. [[Link](#)] [In Persian]

